

Рідна мова моя! Ти душа України...

*Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мова – пісня колискова.
Мова – матері уста.*

І. Багрянний

Кожного року 21 лютого увесь світ відзначає Міжнародний день рідної мови. Це свято досить молоде. Воно було проголошено на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, яка відбулася 26 жовтня – 17 листопада 1999 року в Парижі. Історія свята, на жаль, має трагічний початок. Дату 21 лютого вибрано тому, що саме цього дня 1952р. загинуло п'ятеро студентів, які брали участь у демонстрації за надання рідній їм бенгальській мові (в тодішньому Пакистані) статусу державної. Пізніше частина Пакистану стала незалежною державою Бангладеш.

Метою свята є сприяння мовній різноманітності світу і стимулювання вивчення іноземних мов населенням різних країн. ЮНЕСКО виступило за зближення культур і їх активну взаємодію, зокрема, в мовних питаннях, оскільки саме мови вважаються важливим інструментом розвитку духовної спадщини Планети.

Як сказала Ліна Костенко: **«Нації вмирають не від інфаркту. Спочатку їм відбирає мову».**

Рідна мова для кожної людини є важливим елементом культурної свідомості. Вона накопичує традиції й досвід попередніх поколінь і дозволяє передати їх нащадкам. Мови, як люди – у кожної своя доля... Народжуються, формуються, живуть та... помирають. Зараз у світі люди говорять на 6 000 мов, і приблизно половина з них під загрозою зникнення. У деяких мов не залишається живих носіїв, тому одним з методів порятунку лінгвістичного багатства планети експерти називають вивчення іноземних мов. Зберегти зникаючі мови світу, значить, захистити культурну спадщину. Не секрет, що в

кожній державі існує кілька мов, одна з яких - державна. Втім, є країни з кількома державними мовами. Тому приклад - Канада, Швейцарія, Бельгія. Існує ще безліч діалектів, що відносяться до тієї чи іншої місцевості. Всі вони мають право на існування, оскільки на них говорять люди. Щоб зрозуміти культурні традиції у світовому контексті, необхідно популяризувати мовну різноманітність.

В Україні це свято відзначають з 2002 року, коли для зміцнення державотворчої функції української мови та сприяння вільному розвитку і використанню інших мов національних меншин України було видане розпорядження №34/2002-рп “Про відзначення Міжнародного дня рідної мови”. Відтоді це свято стало ще одним днем пошанування рідної мови в кожному освітньому закладі, у бібліотеках, культурних центрах, просвітницьких організаціях України.

*О рідне слово, хто без тебе я?
Німий жебрак, старцюючий бродяга,
Мертвяк, оброслий плиттям саркофага,
Прах, купа жалюгідного рам'я.*
Дмитро Павличко

Українська мова витримала жорстокі випробування. Це і зневага від польської влади, і намагання російського царизму перетворити нашу мову в «наречие», Валуєвський і Емський укази про її заборону, прагнення за радянських часів її знищити під приводом створення «єдиної загальнонаціональної мови».

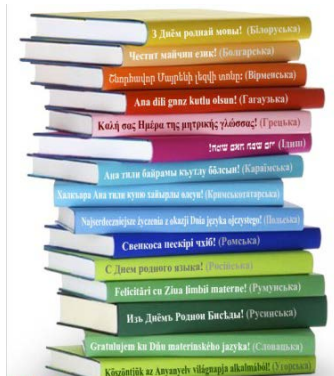
Сучасна українська літературна мова остаточно склалася на початку ХІХ ст. Зачинателем її був І. Котляревський, а основоположником — Т. Шевченко. За українське поетичне слово віддали свої життя Тарас Шевченко, відомі поети 60-х років – Василь Симоненко і Василь Стус.

«Мова - це наша національна ознака, в мові - наша культура, ступінь нашої свідомості... Мова - душа кожної національності, її святощі, найцінніший скарб... І поки живе мова - житиме народ, яко національність. Не стане мови - не стане й національності: вона розпорошиться поміж дужчим народом» (І. Огієнко).

Відомий український письменник ХІХ ст. Панас Мирний писав: *«Найбільше і найдорожче добро кожного народу — це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподівання, роздум, досвід, почування».*

*Єдиний скарб у тебе – рідна мова.
Заклятий для сусіднього хижацтва.
Вона твого життя міцна основа,
Певніша над усі скарби й багатства*
П. Куліш

З отриманням Україною незалежності почався процес українського мовного відродження. Цьому сприяло конституційне закріплення державності української мови. Стаття 10 Конституції України засвідчує: «Державною мовою в Україні є українська мова».

Рідна мова для кожної людини є важливим елементом культурної свідомості. Вона накопичує традиції й досвід попередніх поколінь і дозволяє передати їх нащадкам. Для нас, українців, рідна мова — це українська. Любіть і шануйте рідну мову! Думайте, розмовляйте, мрійте, пишіть, співайте, читайте рідною мовою!

Бібліотека пропонує користувачам навчальні видання з мовознавства й української мови, серед яких :

- Глушик С. В. Сучасні ділові папери [Текст] : навч. посібник / С. В. Глушик, О. В. Дияк, С. В. Шевчук. - 4-те вид., переробл. і допов. - К. : А.С.К., 2005. - 400 с.
- Зубков М. Сучасна українська ділова мова [Текст] : підручник. - 2-ге вид., допов. - Х. : Торсінг, 2002. - 448 с.
- Погиба Л. Г. Складання ділових паперів. Практикум [Текст] : навч. посібник / Л. Г. Погиба, Т. О. Грибіниченко, М. П. Баган. - К. : Либідь, 2002. - 240 с.
- Сучасна українська мова [Текст] : підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко [та ін.]. - 2-ге вид. переробл. - К. : Либідь, 2001. - 400 с.

Крім того, у фонді бібліотеки є чимало різноманітні словники.

Web-бібліографія за темою:

- Закон України «Про засади державної мовної політики»: із змінами і допов., внесеними Законами України [від 03.07.2012 № 5029-VI] // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 23. – Ст. 218 – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>
- Міжнародний день рідної мови // Вікіпедія. Вільна енциклопедія. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародний_день_рідної_мови
- Міжнародний день рідної мови // Культурно-історична платформа BEYOND.UA. – Режим доступу : <http://beyond.ua/mizhnarodniy-den-ridnoyi-movi>
- Міжнародний день рідної мови // Сайт електронного журналу «Дніпро». – Режим доступу: http://www.dnipro-ukr.com.ua/articles_title-3902.html
- Несен О. Роль слова у житті людини, у формцванні українського суспільства та культури / Оксана Несен // Научные конференции. – Режим доступу : <http://conferences.neasmo.org.ua/ru/art/704>
- О рідне слово, хто без тебе я?.. (до Міжнародного дня рідної мови) : інформаційні матеріали . - СНУ ім. В. Даля. – Режим доступу : http://librarysnu.at.ua/s_1_09_2015/mova.pdf
- Офіційний сайт Української мови. – Режим доступу: <http://ukrainskamova.com>
- Рідна мова в житті народу й особистості // Блог «Слово наше рідне - слово українське!». – Режим доступу : http://slovokalinove.blogspot.com/2012/10/blog-post_22.html
- Роль мови в житті суспільства і кожної людини //сайт «Svitohlyad». – Режим доступу : <http://svitohlyad.com.ua/novyny-i-suspilstvo/rol-movy-v-zhytti-suspilstva-ikozhnoji-lyudyny/>
- Рідна мова (вірші) Слово наше рідне - слово українське! . – Режим доступу : http://slovokalinove.blogspot.nl/p/blog-page_15.html
- Українська електронна бібліотека . – Режим доступу : <http://libruk.in.ua>
- Електронна бібліотека української літератури . – Режим доступу : <http://www.ukrclassic.com.ua>
- Інформаційно-пошукова система "Український правопис". – Режим доступу: <http://pravopys.kiev.ua/pravopys.aspx>
- Довідник з української мови . – Режим доступу: <http://javot.net/mova/lex.htm>

- Українська мова // Вікіпедія. Вільна енциклопедія. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Українська_мова
- Мова – система духовного життя // Сайт «Український правопис». – Режим доступу: <http://pravopys.vlada.kiev.ua/mova/>
- Лінгвістичний портал. – Режим доступу: <http://www.mova.info/>
- Прислів'я та приказки про мову. – Режим доступу: <http://traditions.org.ua/prisliv-ya-ta-prikazki/prislivya-ta-prikazki-pro-movu.html>
- Вислови про мову. – Режим доступу: http://abetka.ukrlife.org/mova_ua.htm
- Мультфільм екранізація гуморески Павла Глазового «Кухлик». – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=369DBVhm0zA>
- Словники на порталі MOVA.info – <http://www.mova.info/>
- Словники он-лайн :
 - [Словник української мови за редакцією Б.Д.Грінченка](#)
 - [Російсько-український словник сталих виразів](#)
 - [Словник іншомовних слів](#)
 - [Антисуржик. Словник «українського» суржика](#)
 - [Орфографічний словник української мови](#)
 - [Словник синонімів української мови](#)
 - [Словник фразеологічних синонімів](#)
 - [Академічний тлумачний словник \(1970—1980\)](#)
 - [Словопедія \(українські словники: орфографічний, фразеологічний, крилатих висловів, українсько-російський, словники синонімів, іншомовних слів та ін.\)](#)
 - [Словник іншомовних слів](#)
 - [Словник літературознавчих термінів](#)